

Verslag Landelijke Smart Mobility Ronde Tafel Security

Maandag 3 oktober 2016

Tijdstip: 10:00 – 12:15
Locatie: Sweco, De Holle Bilt 22, De Bilt;

PdL
DITCM INNOVATIONS | WWW.DITCM.EU
3-10-2016 VS 0.1

Verslag Landelijke Smart Mobility Ronde Tafel Security

Deelnemers

- ➔ Gilles Ampt DITCM (voorzitter tafel security)
- ➔ Wouter van Haaften DITCM/ UVA (voorzitter juridische tafel)
- ➔ Peter de Lannoy DITCM/ AutomotiveNL (notulist)
- ➔ Sjoerd-Jan Wiarda DITCM/TNO (secretaris security-juridische tafel)
- ➔ Marcel Otto MinlenM / RWS
- ➔ Hellen Havinga RWS
- ➔ José Sombekke StAVC
- ➔ Titus Visser StAVC
- ➔ Gerbrand Klijn Sweco
- ➔ Willem de Boer Technolution
- ➔ Andre Smulders TNO
- ➔ Arjan Geluk UL Software & Security

Afwezig met bericht: Leo Bingen, Joelle van den Broek

Agendapunten

1. Welkom en opening
2. Verslag en acties vorige bijeenkomst 7 juli 2016
3. Korte workshop Security vraagbaak voor Smart Mobility projecten
4. Status Nederlands voorstel voor IFAL voor Security en Privacy – G. Ampt en M. Otto
5. InterCor projectstatus i.r.t. Hybride use cases en Security – Joëlle v. d. Broek en G. Ampt
6. Communicatie over security incidenten – status work item Storyline ITS security – M.Otto
7. Privacy by Design voor Smart Mobility – Gilles Ampt en Wouter van Haaften
8. Statusupdate EC/ C-ITS Platform werkgroep Security
 - Marcel Otto en Gilles Ampt
 - ECC curves crypto compromise-Revocation policy
9. ETSI pijplijn status – Gilles Ampt
 - Certificate header and format (TS 103 097)
 - TVRA (risk assessment)
 - IFAL
 - Pseudonym change management
10. Terugkoppeling expertsessie Hybride ITS van 13 september van Ronde Tafel A&I i.s.m. Ronde Tafel Security – Marcel Otto
11. Samenwerking met Automotive Campus en HSD (the Hague Security Delta) – Gilles Ampt
toegevoegde bijlage: HSD- ANL- Beveiliging van het Internet of Things- Automotive
12. Rondvraag
13. Sluiting

Kort verslag van het besprokene

Ad agendapunt 1,2: Welkom Verslag en acties vorige bijeenkomst 7 juli 2016

([zie vergaderstuk 2](#))

De actielijst wordt kort doorlopen en geactualiseerd. Het verslag Security tafel van 070716 worden goedgekeurd en door de Tafel vastgesteld.

Ad agendapunt 3: Korte workshop Security Vraagbaak voor Smart Mobility projecten

De bedoeling van de Security Vraagbaak (security@ditcm.eu) is vooral gelegenheid te bieden aan marktpartijen en projecten om vragen te stellen en antwoorden te vinden over allerlei security-aspecten van ITS-diensten. De Lessons Learned uit de vraagbaak dragen mede bij tot het doorlopend actualiseren en eventueel herijken van een te ontwikkelen [Handreiking](#) voor projecten

Als voorbeelden van projecten worden genoemd Intercor (hybride use cases met een actieve vraagstelling aan de Securitytafel), Beamerz (met Mobility-as-a-solution aspecten) en evt ook de We-Pod projecten en Platooning,

De vraagstelling aan de aanwezigen is: welke 2 of 3 vragen over security van (C)-ITS-diensten wilt u beantwoord hebben door de Ronde Tafel?

Ter plaatse heeft dit geleid tot een inventarisatie van ruim 20 vragen.

Die hebben onder meer betrekking op de volgende onderwerpen:

- Cellulair/ G5:
- Privacy:
- Processen
- Standaarden
- Use cases / toepassing
- Wie speelt een rol bij wat?
- Acceptatie

De vervolgstap zal zijn dat Gilles Ampt de vragen verder zal inventariseren alsmede de mogelijkheid tot beantwoording op korte termijn. Tijdens de volgende ronde tafel zal worden teruggekomen op de voortgang van de resultaten van de Security Q&A's.

Voor de uitwerking van security vragen kan een beroep worden gedaan op de expertisegebieden van de volgende organisaties.

- Sweco: verkeerskundige impact, security falen
- RWS: securitykaders
- StAVC: opsporingen in het veiligheidsdomein
- UvA / Juridische Tafel: dataprotectie en –zegenschap
- TNO: cellulaire security, architectuur
- UL: security review, cryptotools, testen en certificeren als proces

Actie:

Gilles werkt de vragen uit voor de volgende vergadering, en roept hulp in, daar waar nodig

Ad agendapunt 4: Status Nederlands voorstel voor IFAL voor Security en Privacy

(*Gilles Ampt en Marcel Otto*)

In mei is er door Eric Verheul het principe van IFAL gepresenteerd als een andere manier van uitgeven certificaten. Dit principe is Europees ingebracht, en lijkt succesvol te zijn. Aan de orde is nu de specificaties uit te werken, testen in de praktijk (bv C-ITS Corridor) en uiteindelijk op te nemen in de standaards / voorbereidingen tot standaardisatie.

Ad agendapunt 5: InterCor projectstatus i.r.t. Hybride use cases en

Security (Joëlle van den Broek en Gilles Ampt)

Gilles geeft aan dat de status het InterCor project goedgekeurd door de EU-commissie is. Het project wordt vanuit Brussel gedraaid, en kent een zeer complexe organisatie met ondersteuning vanuit ERTICO. Per Grant Agreement is RWS “Hoofdaannemer” .

Enkele percelen zijn: Security (F in de lead: PKI / Scoop@F) en de Use Cases / Services (met NL in de lead).

We voorzien een “check” op interoperabiliteit van Security aspecten (PKI) als ook een grote set Use Cases (logistiek, hybride etc). Hierbij gaat de Ronde Tafel Security een rol krijgen.

Verder is INTERCOR drager voor het project C-roads (voor geharmoniseerde standaarden)

Ad agendapunt 6: Communicatie over security incidenten – status work item Storyline

ITS security (Marcel Otto)

Marcel geeft aan dat de aanpak van het work item wordt een eerste verkenning op het gebied van risico's van ITS. Dit is meer dan alleen security en privacy (verhaal en aanspreekbaarheid). Enkele organisaties als ANWB, RDW, StAvc en RAI hebben zich na de vorige Ronde tafel al aangemeld.

Later dit jaar zal er vanuit enkele ronde tafels een brede uitnodiging voor een gezamenlijke workshop komen

Op korte termijn willen we in kaart brengen welke personen van organisaties verantwoordelijk zijn voor communicatie in relatie tot incidenten..

Actie:

- Verspreiden verslag werkgroep Communicatie over security incidenten: MO / PdL
- Voorbereiden en uitnodigen doelgroep workshop later in 2016: MO / GA

Ad agendapunt 7: Privacy by Design voor Smart Mobility

(Gilles Ampt en Wouter van Haften)

Wouter geeft aan dat het concept voorstel PbD vanuit de juridische tafel is verstuurd naar het PI-Lab (Mark van Lieshout) van TNO en 2 universiteiten voor een praktische beschouwing. Het is de bedoeling een soort praktische handreiking te genereren waarbij een bewustwording in het veld door goede voorbereiding voorop staat. Beter Benutten is hier al sterk mee aan de gang gegaan. Op dit moment wordt in opdracht van de juridische tafel en de security tafel door PI-Lab een offertevoorstel voorbereid voor een workshop en een white paper voor Privacy by Design in C-ITS/ ITS.

Ook zijn er aanvullingen gekomen op het gebied van “wegstations” en “nomadische devices”(handhelds ed.).

Vanuit de bestaande markt zijn wellicht meerdere toepassingen als een soort Use Case mee te nemen

Ad agendapunt 8: Statusupdate EC/ C-ITS Platform werkgroep Security

(Marcel Otto en Gilles Ampt)

ECC curves crypto compromise-Revocation policy

Marcel licht toe dat in Brussel wordt gewerkt aan draft policies voor de PKI die eind dit jaar af moeten zijn. De belangrijke issues zijn de ECC Crypto curves (Brainpool) en de Revocation Policy (zie ook punt IFAL).

Met betrekking tot de Curves heeft NL in overleg met anderen een officieel standpunt ingenomen als tegenwicht op de door Duitsland ondersteunde Brainpool-curves. Er lijkt nu acceptabel compromis uit te komen.

Ad agendapunt 9: ETSI pijplijn status

(Gilles Ampt)

- **Certificate header and format (TS 103 097)**
- **TVRA (risk assessment) is afgesloten. Het privacy-hoofdstuk was niet adequaat en is er uit. Sybil attacks worden nu meegenomen als risico.**
- **IFAL**
- **Pseudonym change management**

Gilles meldt dat een short list van kandidaten beschikbaar is die gaan helpen deze items te reviewen.

Ad agendapunt 10: Terugkoppeling expertsessie Hybride ITS van 13 september van Ronde Tafel A&I i.s.m. Ronde Tafel Security (Marcel Otto)

Marcel geeft aan dat vanuit Mini&M wordt aangegeven niet naar slechts één techniek te willen kijken om coöperatieve diensten te verlenen. Zaken die er te doen staan zijn onder andere:

- Formuleren van de requirements vanuit de Use Cases
- Vanuit de techniek: aangeven van capabilities
- Vanuit de ecosysteemgedachte: de partijen laten samenwerken

Vanuit de A&I tafel worden drie sporen gevolgd met eind oktober in het tijdspad:

- 1- Concrete beproeving met LTE broadcasting (januari al beschikbaar) in NL hybride testomgeving of wellicht binnen INTERCOR ism telecom wereld bijv. voor RWW of VRI use cases.
- 2- Wat moet er evt aangepast worden in de standaards en de architectuur (vervolg aanpak met bv KPN / Ericson)
- 3- Uitzoekvraag wat er met eventuele interferentie in het radiospectrum rond 5,9 GHz door de verschillende technieken kan gebeuren. Deze vraag is overigens op EU level aangekaart

Ad agendapunt 11: Samenwerking met Automotive Campus en HSD (the Hague Security Delta) (Gilles Ampt) ([Zie vergaderstuk](#))

De vraag is wie gaat de monitoring doen, en de “bad guys” eruit halen. ETSI voorziet hier niet in. In het bijgaande vergaderstuk valt te lezen dat de Ronde Tafel Security, de HSD en AutomotiveNL het initiatief nemen om enkele partijen uit de Triple helix bijeen te brengen om de probleemstelling te verkennen en mogelijke oplossingsrichtingen. Marcel Otto wijst op een recent seminar van NRC Live in samenwerking met de HSD; hij zal de link aan de tafel meedelen.

Actie:

link NRC aan tafel meedelen: MO

Ad agendapunt 12 /13: Rondvraag en sluiting

- Titus Visser stelt voor “aanpak voertuigcriminaliteit” volgende keer te presenteren
- Josée Sombekke vraagt over het congres van TU Automotive over cybersecurity op 6 en 7 oktober. Marcel weet te vertellen dat dat is uitgesteld naar 2-3 november, en gaat dan wel meer over connected car en minder over cybersecurity
-

Volgende Ronde Tafel is na de vergadering gepland. Dat wordt 6 december om 13.30 uur.